OVERZICHT UITVOERBAARHEID BELASTINGDIENST 2025

Inzicht in effecten van beleid op de uitvoering

en de beleidsruimte voor de komende jaren

Vooraf

- In het 'Overzicht Uitvoerbaarheid' geeft de Belastingdienst inzicht in zowel het effect van de voorgenomen beleidsplannen op de uitvoering als de beleidsruimte voor de komende jaren. Dit overzicht wordt sinds 2022 jaarlijks met uw Kamer gedeeld.
- Het overzicht bestaat uit twee delen:
  A. Een feitelijk en overkoepelend beeld van de totale impact van aankomende beleidsmaatregelen op de uitvoering door de Belastingdienst. Dit biedt een aanvullend beeld op de uitvoeringstoetsen per maatregel, omdat hier de samenloop van de voorstellen in beeld gebracht wordt, ook met voorgenomen beleid dat nog niet in concrete wetgeving (en uitvoeringstoetsen) is vervat. Onderdeel A is te vinden op pagina's 5 t/m 9.
  B. Een overzicht van de beleidsruimte en de mogelijkheden voor aanpassingen van beleid. Met deze informatie geeft de Belastingdienst inzicht in de ruimte die er is voor (alternatieve) politieke keuzes en de concrete deadlines waarvoor beleidsaanpassingen bekend moeten zijn zodat de Belastingdienst deze nog tijdig tot uitvoering kan brengen. Onderdeel B is te vinden op pagina's 10 t/m 27.

Samenvatting en vooruitblik

- Om te borgen dat de Belastingdienst nieuwe beleidswensen goed kan uitvoeren worden bij nieuwe wet- en regelgeving de gevolgen voor de uitvoering in kaart gebracht. Het afgelopen jaar – van Prinsjesdag 2024 tot Prinsjesdag 2025 – zijn dan ook voor ruim 100 maatregelen uitvoeringstoetsen met bij de Tweede Kamer ingediende wetgeving gepubliceerd.
- Samenwerking tussen beleid en uitvoering aan de voorkant, vooruitkijken en voorspelbaarheid zijn daarbij noodzakelijk om tot goed uitvoerbaar beleid te komen. Dit zorgt er ook voor dat de effecten van nieuw beleid op de uitvoering zo vroeg mogelijk meegewogen kunnen worden in de (politieke) besluitvorming.
- Uiteindelijk wordt voor elke maatregel een uitvoeringstoets opgesteld. Over de uitvoeringstoetsen concludeert de Algemene Rekenkamer[1] dat deze *"als voorbeeld kunnen dienen voor andere ministeries, want de minister voert deze goed uit".* Daarmee bieden deze ook een goede basis voor een beeld van de samenloop van de maatregelen.

Beleidspakket

- Het totale pakket aan beleidsmaatregelen, waaronder het pakket Belastingplan, is uitvoerbaar. Uitvoerbaarheid is tegelijkertijd geen zwart-wit begrip: een maatregel kan uitvoerbaar zijn en neutraal of zelfs positief uitpakken voor de uitvoering, maar een maatregel kan ook uitvoerbaar zijn en tegelijkertijd een negatief effect hebben op bijvoorbeeld dienstverlening of het toezicht. Deze kanttekeningen en risico's zijn beschreven in de uitvoeringstoetsen.
- Vereenvoudiging van het belastingstelsel blijft vanuit de uitvoering en het perspectief van burgers en ondernemers wenselijk. In het pakket zitten maatregelen die een vereenvoudiging voor burgers betekenen of positief effect hebben op toezicht en fraudebestendigheid. Bijvoorbeeld de in het Belastingplan voorgestelde vereenvoudigingen voor de Schenk- en Erfbelasting en de maatregel 'aanpassing ANBI-regeling'. Ook de voorgestelde aanpassing van het inzagerecht fiscaal dossier draagt, mede door de gefaseerde invoering, bij aan een betere uitvoering en een verbetering van de dienstverlening. Gezien de omvang en complexiteit van deze maatregel is de verwachting wel dat de uitvoeringskosten en personele gevolgen omvangrijk kunnen zijn.
- Tegelijkertijd is het pakket als geheel geen vereenvoudiging. Dit komt met name doordat juist de maatregelen met middelgrote en ingrijpende impact meestal ook de uitvoering door de Belastingdienst moelijker maken. Voorbeelden hiervan zijn de werkzaamheden in het kader van het rechtsherstel box 3 en 'meer zekerheid flexwerkers'. Door goede samenwerking tussen beleid en uitvoering worden uitvoeringsrisico's waar mogelijk beperkt. De tegenbewijsregeling box 3 heeft bijvoorbeeld ingrijpende uitvoeringsrisico's, echter de uitvoeringsgevolgen voor de Belastingdienst van de arresten van de Hoge Raad zouden zonder deze wetgeving nog groter zijn. Dat de druk op uitvoeringsorganisaties als gevolg van complexere wet- en regelgeving toeneemt, wordt ook gesignaleerd in een recent PwC-rapport.[2]

---

[1] *Kamerstukken II* 2024/25, 36740-IX, nr. 2.
[2] feiten-en-effecten-wet-en-regelgeving-op-uitvoeringsorganisaties.pdf

- Uit de uitvoeringstoetsen blijkt dat nadelen of risico's onder meer zitten op de volgende aspecten:
    - Dienstverlening burgers en bedrijven: verschillende maatregelen zorgen dat burgers meer gegevens moeten aanleveren, of leiden tot meer discussie over toepassing van de (complexe) wetgeving met als gevolg meer bezwaar- en beroepsprocedures. Deze risico's zijn niet altijd op te lossen met communicatie en voorlichting.
    - Toezicht: bij een aantal maatregelen neemt het risico op fraude toe omdat niet goed toezicht kan worden gehouden, door gebrek aan directe informatie of omdat geautomatiseerd toezicht niet mogelijk is.
    - Personeel: de totale opdracht voor de Belastingdienst neemt toe. Uit de uitvoeringstoetsen blijkt dat naar verwachting structureel ruim 1000 fte nodig is voor de uitvoering van nieuwe taken, met daarbij incidenteel een piek van ruim 1400 fte in 2028. Ondanks de instroom en de focus op het behoud van medewerkers, blijft de personele bezetting van de Belastingdienst daarmee in de toekomst onder druk staan. Daarnaast vergt ook het tijdig opleiden van medewerkers veel aandacht in de komende periode. In onder meer de uitvoeringstoetsen voor box 3 en 'afschaffen handhavingsmoratorium DBA' wordt expliciet op de risico's voor werving en opleiden gewezen. Waar werven en/of opleiden (gedeeltelijk) niet lukt, heeft dit een negatief effect op de dienstverlening en/of het toezicht. In het bijzonder de beroepsgroepen accountants, fiscalisten en IT'ers zijn lastig te werven en vormen dus een aandachtspunt. Door onder meer structurele zichtbaarheid en aanwezigheid op de arbeidsmarkt positioneert de Belastingdienst zich zoveel mogelijk als aantrekkelijke werkgever voor deze beroepsgroepen.
    - ICT: een aantal maatregelen leidt (mogelijk) tot plannings- en/of prioriteringsvraagstukken in het IV-portfolio. Zoals met uw Kamer gewisseld is het uitgangspunt dat nieuw beleid niet leidt tot een vertraging in de modernisering van de ICT. Om de maatregel 'fiscale normering markt voor voertuigen gericht op personenvervoer' per 1 januari 2027 inpasbaar te maken is wel herprioritering nodig, wat een vertraging van drie tot zes maanden betekent voor de planning van de modernisering voor de keten loonheffingen.
- In onderdeel A van dit overzicht wordt in meer detail ingegaan op het effect van het beleidspakket op de Belastingdienst.

Beleidsruimte en vooruitblik

- De Belastingdienst zet flinke stappen bij de implementatie van wetgeving en de noodzakelijke modernisering van de ICT-systemen. Daarmee helpt de dienst publieke voorzieningen te financieren en het hoofd te bieden aan verschillende maatschappelijke opgaven.
- Voor de meeste ketens geldt dat vanaf 2027/2028 weer ruimte ontstaat voor nieuwe beleidswensen, nadat de geplande modernisering en de reeds voorgenomen beleidsmaatregelen zijn geïmplementeerd. Ook na afronding van de grote moderniseringsopgave om jarenlang achterstallig onderhoud weg te nemen, blijft continu tijd en ruimte nodig voor beheer en onderhoud en het up-to-date houden van systemen en technieken. Als hier onvoldoende tijd en ruimte voor gemaakt wordt, bestaat het risico dat de Belastingdienst over een aantal jaar wederom te maken krijgt met achterstallig onderhoud van de ICT.
- Er blijft gelden dat niet alles tegelijk kan en dat tijdige keuzes over de planning van de voorgenomen maatregelen nodig zijn. Voor de keten inkomensheffingen is in de Fiscale Beleids- en Uitvoeringsagenda van april jl. bijvoorbeeld aangegeven dat er inmiddels een rij aan voorstellen ontstaat voor implementatie vanaf 2029. Ter illustratie: Het invoeringsmoment van een basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen is afhankelijk van de planning van andere wensen voor de keten inkomensheffingen. Politieke keuzes kunnen er hiertoe leiden dat de flexibiliteit voor andere beleidsvoorstellen in deze keten ingeperkt wordt.
- Nieuwe wetgeving vraagt bewuste afweging en prioritering tussen wetgeving, verbetering in de dienstverlening en het toezicht en modernisering van de ICT. De meerjarige planning van het totaal aan opdrachten en ambities voor de Belastingdienst vergt daarmee goede afstemming tussen politiek, beleid en uitvoering. Hier draagt de Belastingdienst graag aan bij, bijvoorbeeld richting een komende kabinetsformatie.

- De parlementaire behandeling van het pakket Belastingplan is, door de verkiezingen, krapper dan eerdere jaren. Deze loopt ook parallel aan de voorbereidingen van de Belastingdienst voor de parameterwijzigingen die het volgende jaar ingaan. Hierbij wordt uitgegaan van het nu voorliggende pakket. Wijzigingen hierop vanuit de parlementaire behandeling kunnen niet altijd direct verwerkt worden. In onderdeel B worden, per keten, de kritieke data hiervoor toegelicht. Vooruitlopend op voorliggend overzicht is uw Kamer in juni 2025 daarom meegenomen in de mogelijke gevolgen van de val van het kabinet voor de planning van de behandeling van het Belastingplan 2026 en de uitvoering van de maatregelen door de Belastingdienst.

A – Overzicht uitvoeringstoetsen

A.1 Overzicht uitvoeringstoetsen

Deze paragraaf geeft inzicht in de uitvoeringsaspecten voor de Belastingdienst van de beleidsmaatregelen waarvoor van Prinsjesdag 2024 tot Prinsjesdag 2025 een uitvoeringstoets is gepubliceerd met wet- en regelgeving.[3]

Figuur 1 geeft een samenvattend overzicht van de verwachte impact van alle door de Belastingdienst opgestelde uitvoeringstoetsen.[4] De beleidsmaatregelen zijn gecategoriseerd naar de mate van de verwachte impact van de maatregelen op de uitvoering door de Belastingdienst en aan de hand van drie categorieën: beperkt, middelgroot en ingrijpend.

Figuur 1: Overzicht uitvoeringstoetsen

aantal uitvoeringstoetsen	Categorie (naar mate van impact)											
	Beperkt 54				*Middelgroot* 8				*Ingrijpend* 5			
	groen	geel	rood	nvt	groen	geel	rood	nvt	groen	geel	rood	nvt
interactie burgers/bedrijven	49	2	1	2	3	5					4	
maakbaarheid systemen	30	4		20		5	1	2	2	1	2	
handhaafbaarheid	27	3		23	2	5		1		1	3	1
fraudebestendigheid	4			50	3	2	2	1		1	2	2
complexiteitsgevolgen	14	8		32	2	6			1	1	3	

Leeswijzer figuur 1

- Voor de groene vlaggen geldt dat de Belastingdienst bij de uitvoering van de maatregel geen of beperkte risico's bij de uitvoering voorziet. Ook kan sprake zijn van een verbetering voor de uitvoering.
- Voor de gele en rode vlaggen geldt dat de Belastingdienst gemotiveerd heeft aangegeven dat het voorstel op de weergegeven aspecten risico's met zich meebrengt of negatieve gevolgen heeft op het desbetreffende aspect.
- 'nvt' betekent dat er geen effect wordt verwacht. In enkele gevallen is in de uitvoeringstoets een 'ntb' (nader te bepalen) opgenomen. Deze lopen niet mee in bovenstaand overzicht, waardoor de optelling van de rij soms lager uitvalt dan het totaal.
- De maatregelen worden ingedeeld in een categorie 'impact', respectievelijk beperkt, middelgroot en ingrijpend. Deze categorie-indeling is gebaseerd op de inschatting van de relatieve omvang van de veranderopgave ten opzichte van het totale takenpakket van de Belastingdienst en staat los van de kleur van de vlaggen. Voor maatregelen met middelgrote en ingrijpende impact vergt het relatief veel van de organisatie om die op een goede manier te implementeren, bijvoorbeeld als gevolg van de omvang van het werkpakket, de noodzaak om nieuwe processen te ontwerpen waar de Belastingdienst naar de huidige stand geen of weinig ervaring mee heeft, of relatief veel hooggekwalificeerde capaciteit nodig is met als gevolg druk op het absorptievermogen van de organisatie.

A.2 Rode draden uitvoeringstoetsen

De Belastingdienst heeft voor ruim 100 maatregelen vastgesteld dat daarvoor tussen Prinsjesdag 2024 en Prinsjesdag 2025 de uitvoeringstoets is gepubliceerd.[5] In het fiscale domein wordt daarbij

[3] Dit overzicht gaat niet in op de uitvoeringseffecten bij de Douane en- Dienst Toeslagen. De door die diensten opgestelde uitvoeringstoetsen blijven hier dan ook buiten beschouwing.

[4] Bij een aantal maatregelen dient de impact nog nader uitgewerkt te worden. Het totaal aantal vlaggen is op onderdelen daarmee lager dan het totaal aantal maatregen. Voor de maatregelen 'fiscale normering markt voor voertuigen gericht op personenvervoer' en 'versoberen ETK-regeling' worden de uitvoeringstoetsen op dit moment opgesteld. Deze uitvoeringstoetsen worden naar verwachting meegestuurd met de Nota naar aanleiding van het Verslag op het wetsvoorstel Belastingplan 2026 en zijn daarom niet in deze tabel opgenomen.

[5] Maatregelen met beperkte impact of zonder impact kunnen worden opgenomen in een verzameltoets, zoals bij het wetsvoorstel overige fiscale maatregelen. Afgelopen jaar zijn 49 maatregelen in een verzameltoets opgenomen. Het totaal aantal getoetste maatregelen is daarmee hoger dan het totaal aantal uitvoeringstoetsen.

nauw samengewerkt met opdrachtgever DG Fiscale Zaken. Voor wetgeving van andere opdrachtgevers is het in de praktijk ingewikkelder om zicht te houden op het publicatiemoment van uitvoeringstoetsen en op het verloop van wetgevingstrajecten. Daarbij blijkt ook dat aangeleverde uitvoeringstoetsen niet steeds met wetgeving worden mee gepubliceerd.

Het overgrote deel van de maatregelen waarvoor uitvoeringstoetsen zijn opgesteld heeft een beperkte impact op de Belastingdienst. Voor het overgrote deel van de maatregelen kan ook worden gezegd dat geen risico wordt gezien in de verschillende categorieën waarop getoetst wordt, zoals interactie met burgers en bedrijven of handhaafbaarheid.

Meerdere maatregelen hebben een middelgrote of ingrijpende impact op de Belastingdienst, waarbij bijvoorbeeld een groot beslag wordt gelegd op de IV- of personele capaciteit, of waarbij veel van het doenvermogen van burgers en bedrijven wordt gevraagd. Een van deze maatregelen betreft de wijzigingen die in het kader van rechtsherstel box 3 moeten worden uitgevoerd. De wet 'tegenbewijsregeling box 3' is een ingrijpende maatregel die veel van burgers en de Belastingdienst vraagt. De wetgeving is noodzakelijk vanuit de arresten van de Hoge Raad. Door een goede samenwerking tussen beleid en uitvoering is maximaal gebruik gemaakt van de ruimte om binnen de arresten aanpassingen door te voeren. Hierbij kent de maatregel uitvoeringsrisico's, maar deze zouden zonder deze maatregel groter zijn.

A 2.1 Dienstverlening Burgers en Bedrijven

De Belastingdienst heeft de ambitie dat het voor burgers en bedrijven steeds makkelijker wordt om belastingzaken snel en eenvoudig te regelen. De focus is dat belastingplichtigen zoveel mogelijk uit zichzelf hun fiscale verplichtingen nakomen en zet daarbij in op het voorkomen van fouten. Voor een meerderheid van de maatregelen schat de Belastingdienst in dat die op dit punt met aanvullende begeleidende communicatie richting burgers en bedrijven in goede banen te leiden zijn. Dit is ook af te lezen in de tabel, waarbij 54 van de 67 maatregelen groen scoren of waarbij interactie niet van toepassing is.

Goede voorbeelden waarbij de dienstverlening erop vooruitgaat zijn de maatregelen 'verlengen aangiftetermijn erfbelasting met één jaar (van uiterlijk 8 naar uiterlijk 20 maanden) en daarmee samenhangende aanpassing belastingrentetermijn' en de maatregel 'geen fictie schenking bij schenkingen binnen 180 dagen voor overlijden'. Dit vergroot voor de burger de begrijpelijkheid van de aangifte en aanslag erfbelasting. Met eerstgenoemde maatregel wordt een knelpunt voor burgers en signaal uit de stand van de uitvoering 2024 opgelost.

Tegelijkertijd is er een aantal maatregelen waarbij wel risico's worden gezien voor de dienstverlening aan burgers en bedrijven. Bijvoorbeeld doordat burgers meer gegevens moeten aanleveren, of omdat er meer discussie kan ontstaan over toepassing van de (complexe) wetgeving, bijvoorbeeld met als gevolg meer bezwaar- en beroepsprocedures. Vier maatregelen die ingrijpende impact hebben op de Belastingdienst kleuren rood op het vlak van interactie. Dit betreft de maatregelen 'wet werkelijk rendement box 3', 'tegenbewijsregeling box 3', 'opheffen handhavingsmoratorium' en 'meer zekerheid flexwerkers'. Deze maatregelen doen een beroep op belastingplichtigen, waarbij het risico bestaat dat de wetgeving niet tijdig, volledig of correct kan worden toegepast. Hoewel de Belastingdienst inzet op adequate en doelgroepgerichte communicatie, is de verwachting bij bijvoorbeeld de 'wet werkelijk rendement box 3' dat de complexiteit van het nieuwe stelsel maar beperkt door goede communicatie en voorlichting kan worden weggenomen.

Bij vijf maatregelen met middelgrote impact en drie maatregelen met een beperkte impact op de Belastingdienst worden risico's gezien op dit aspect. De maatregel 'hervorming afvalstoffenbelasting' valt in deze eerste categorie; belastingplichtigen zullen als gevolg hiervan onder andere meer moeten administreren. Ook de maatregel 'multiplier in box 2 voor lucratief belang' kan leiden tot (interpretatie)vragen uit de (advies)praktijk. De maatregel 'verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden' heeft een beperkte impact, maar scoort rood op interactie. Doordat het toetsingskader dat met deze wet wordt geïntroduceerd afwijkt van het eerdere afwegingskader is de verwachting onder meer dat het aantal vragen van burgers en bedrijven bij de BelastingTelefoon toe zal nemen.

A2.2 Toezicht

De Belastingdienst streeft ernaar dat zoveel mogelijk burgers en bedrijven uit zichzelf de regels naleven. Door middel van zijn dienstverlenende rol, wil de Belastingdienst het voor burgers en bedrijven zo makkelijk mogelijk te maken om aan hun verplichtingen te kunnen voldoen. Tegelijkertijd is de Belastingdienst streng waar nodig. Hierbij zet de Belastingdienst in op toezicht en opsporing. Uit de tabel blijkt dat een groot deel van het totaal aan maatregelen geen risico's voor handhaafbaarheid en fraudebestendigheid worden voorzien. Een aantal maatregelen geven de Belastingdienst juist meer mogelijkheden voor effectief toezicht of zorgen dat het risico op fraude afneemt, in lijn met de missie van de Belastingdienst. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de maatregel 'aanpassing ANBI-regeling en ontwikkeling portal'; de introductie van een portaal vergemakkelijkt het toezicht voor de Belastingdienst en zorgt voor een toename van de fraudebestendigheid.

Bij een aantal maatregelen wordt geconstateerd dat het toezicht voor de Belastingdienst nu onvoldoende ingericht kan worden, of het risico op fraude toeneemt. De maatregel 'zevende wijziging administratieve samenwerkingsrichtlijn op het gebied van belastingen (DAC8)' kent bijvoorbeeld risico's in de handhaafbaarheid, onder meer omdat de samengevoegde transactiegegevens die inzichtelijk worden als gevolg van deze maatregel geen inzicht bieden in saldi en verkoopresultaten. De gegevens kunnen daarom niet worden vooringevuld. Om de gegevens te gebruiken in de heffing en inning is een aanvullende analyse met externe software noodzakelijk. De analyse is tijdrovend en neemt minimaal twee à drie weken per te behandelen zaak in beslag.

Ook bij middelgrote voorstellen zoals 'introductie algemeen OVB-tarief woningen' worden risico's voor de handhaving gesignaleerd. Impactvolle maatregelen waarbij rode vlaggen worden gezien op handhaafbaarheid en fraudebestendigheid betreffen 'wet werkelijk rendement box 3', 'tegenbewijsregeling box 3' en 'meer zekerheid flexwerkers'.

Soortgelijke risico's spelen bij de volgende maatregelen:

- Maatregelen lucratiefbelangregeling: multiplier in box 2 voor lucratief belang
- Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden (tweede herijking Vbar)
- Reparatie box 3-tegenbewijsregeling voor obligaties en andere vermogensbestanddelen met kortlopende termijnen
- Aanpassing vervoerskosten specifieke zorgkosten
- Herijking opheffen handhavingsmoratorium DBA

Ten slotte wordt hier nog de verduidelijking van de fietsregeling in de loonbelasting genoemd, waarmee wordt beoogd die regeling te vereenvoudigen. De impact van het voorstel wordt door de Belastingdienst op beperkt ingeschat. Niettemin is het een mooie illustratie van het detailniveau waarop in de fiscaliteit soms dingen worden geregeld. Het voorstel maakt het mogelijk dat een door een werkgever ter beschikking gestelde fiets incidenteel ("maximaal 10%") door de werknemer mee naar huis mag worden genomen. Daar hoort dan wel bij dat de werkgever registreert *of en hoe vaak de werknemer de fiets mee naar huis neemt*. De conclusie uit de uitvoeringstoets: "Omdat een fiets geen betrouwbare rittenadministratie heeft, wordt verwacht dat dit onderdeel lastig te controleren is." Vervolgens wordt in de toets vastgesteld dat dit onderwerp in de reguliere controles in de loonheffingen zal worden meegenomen.

A 2.3. Personeel

In onderstaande tabel is een overzicht te vinden van de verwachte personele impact[6]:

Maatregel	2025	2026	2027	2028	2029	struc
Maatregelen met in enig jaar impact van meer dan +20 fte						
Tegenbewijsregeling box 3	727	984	880	606	53	
Werkelijk rendement box 3 (herijkt)	3	7	203	599	846	877
Implementatie Europese richtlijn automatische inlichtingenuitwisseling betreffende crypto-activa	15	14	133	135	126	126
Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden (Vbar)	1	37	37	31	9	1
Afschaffen handhavingsmoratorium DBA (herijkt)	123	128	123	69	52	50
Compensatie onterechte afwijzing MSNP	41	1				
Maatregelen met in enig jaar impact van meer dan -10 fte						
Schenkingen binnen 180 dagen voor overlijden				-14	-14	-14
Maatregelen waarbij impact nog bepaald moet worden						
Stroomlijning fiscaal inzagerecht	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Fiscale normering markt voor voertuigen gericht op personenvervoer		pm	pm	pm	pm	pm
Totale impact overige maatregelen	*-13*	*13*	*27*	*35*	*38*	*28*
Totaal	**987 +pm**	**1184 +pm**	**1403 +pm**	**1461 +pm**	**1110 +pm**	**1068 +pm**

Uit de tabel blijkt dat nieuw beleid ook komende jaren extra personele inzet vergt. Structureel is er naar verwachting ruim 1000 fte extra nodig voor de uitvoering van de nieuwe taken, met daarbij incidenteel een piek van ruim 1400 fte in 2028. Een aantal maatregelen zijn nog onderwerp van uitwerking of verdere besluitvorming en maken daarmee nog geen onderdeel uit van dit genoemde aantal, zoals inzagerecht fiscaal dossier of basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen. Ondanks de instroom en de inzet op het behoud van medewerkers, blijft de personele bezetting van de Belastingdienst ook in de toekomst onder druk staan. Daarnaast vergt ook het tijdig opleiden van medewerkers veel aandacht in de komende periode. In onder meer de uitvoeringstoetsen voor box 3 en 'afschaffen handhavingsmoratorium DBA' wordt expliciet op de risico's voor werving en opleiden gewezen. Waar werven en/of opleiden (gedeeltelijk) niet lukt, heeft dit een negatief effect op de dienstverlening en/of het toezicht. De beroepsgroepen accountants, fiscalisten en IT'ers zijn daarbij lastig te werven en vormen een aandachtspunt. Door onder meer structurele zichtbaarheid en aanwezigheid op de arbeidsmarkt positioneert de Belastingdienst zich zoveel mogelijk als aantrekkelijke werkgever voor deze beroepsgroepen.

A2.4. ICT

Met uw Kamer is in de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda[7] het belang gedeeld dat de modernisering van de ICT niet wordt vertraagd. Het afgelopen jaar is op verschillende dossiers nauw samengewerkt tussen beleid en uitvoering om bij de vormgeving zoveel mogelijk rekening te houden met de mogelijkheden en beperkingen van het IV-portfolio van de Belastingdienst. Daarbij is dit prioriteringskader in de praktijk toegepast en zoveel mogelijk gekozen voor een vormgeving van voorstellen die binnen die mogelijkheden en beperkingen kunnen worden ondersteund. Daarbij kon sprake zijn van een te accepteren uitruil, bijvoorbeeld omdat maatregelen in de tijd naar achteren zijn geschoven. Ook is in plaats van een aanpassing van vragen in een aangifteformulier volstaan met een aanpassing in de toelichting. In dat geval worden belastingplichtigen mogelijk minder goed door het aangiftebiljet worden geleid. Daarbij is soms gekozen voor een terugvaloptie waarbij wegens gebrek aan tijdige IV-ondersteuning werk (deels) handmatig wordt gedaan, of

[6] De opgenomen aantallen in deze tabel betreffen inschattingen die zijn gemaakt bij het opstellen van de uitvoeringstoetsen. De aantallen die in de begroting en bij de werving worden gehanteerd kunnen hiervan afwijken, onder meer als gevolg van een (toekomstige) herijking van de uitvoeringstoets of op basis van ervaringscijfers. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'tegenbewijsregeling box 3' en 'DAC8'.

[7] *Kamerstukken II* 2024/25, 32140, nr. 251

moet worden geaccepteerd dat de Belastingdienst geen of minder aanknopingspunten heeft voor gericht toezicht. Langs deze lijnen is eraan gewerkt om beleidswensen zoveel mogelijk te accommoderen.

Bij in totaal dertien maatregelen, met zowel beperkte, middelgrote en grote impact, worden gevolgen of risico's gezien op het vlak van ICT, bijvoorbeeld omdat maatregelen noodzakelijke aanpassingen in de ICT-systemen van de Belastingdienst vergen. Een aantal maatregelen leidt (mogelijk) tot plannings-en/of prioriteringsvraagstukken in het IV-portfolio. De impactvolle maatregelen 'tegenbewijsregeling box 3' en 'wet werkelijk rendement box 3' komen hier naar voren. Ook de maatregel 'aanpassing ANBI-regeling en invoering portaal' heeft een grote impact op het IV-portfolio. Om de maatregel 'fiscale normering markt voor voertuigen gericht op personenvervoer' per 1 januari 2027 inpasbaar te maken is herprioritering nodig, wat een vertraging van drie tot zes maanden betekent voor de planning van de modernisering voor de keten loonheffingen (uitfasering Cool:Gen). Dit heeft gevolgen voor de tijdspaden van andere voorgenomen trajecten, gestuurd zal blijven worden op een zo snel mogelijke uitfasering van Cool:Gen.

A.3 Vooruitblik

De tabel op pagina 5 geeft een overzicht van de uitvoeringsgevolgen van maatregelen die tussen Prinsjesdag 2024 en Prinsjesdag 2025 zijn gepubliceerd. Vooruitlopend zijn er al een aantal maatregelen in beeld waarvan de wetgeving en daarmee de uitvoeringstoets nog niet zijn afgerond dan wel nog niet zijn gepubliceerd, maar waarvan wel de verwachting is dat de gevolgen voor de uitvoering fors kunnen zijn. Bijvoorbeeld vanwege de impact op het IV-portfolio, of vanwege hoge uitvoeringskosten.

Voorbeelden van dergelijke maatregelen zijn de 'wet modernisering elektronisch berichtenverkeer' en 'basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ)'. Voor de maatregel 'stroomlijning fiscaal inzagerecht' geldt dat de maatregel en uitvoeringstoets reeds gepubliceerd zijn, maar dat een groot deel van de gevolgen nog nader uitgewerkt dient te worden. Gezien de omvang en complexiteit van de maatregel voor de Belastingdienst is de verwachting dat de uitvoeringskosten en personele gevolgen omvangrijk kunnen zijn. Ook de voorgenomen nieuwe financiering kinderopvangtoeslag brengt potentieel grote gevolgen voor de Belastingdienst met zich mee. Hierbij speelt de kans dat de komende formatie nieuwe plannen op dit thema naar voren kunnen komen.

Daarnaast brengen generieke maatregelen (geldend voor alle uitvoerende organisaties), zowel nationaal als internationaal, een zekere mate van onzekerheid over de impact op de uitvoering met zich mee. Zoals ook in de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda benoemd is de 'baseline informatiebeveiliging overheid 2 (BIO2)' hier een voorbeeld van. Ook wetten als de 'cyberbeveilingswet', de 'versterking waarborgfunctie Awb' of de wetgeving volgend uit de herziene eIDAS-verordening kunnen substantiële impact hebben op de Belastingdienst. Generieke wetgeving en verordeningen op het gebied van digitalisering zijn daarbij vaak van substantieel belang voor de meerjarenstrategie van de Belastingdienst (bijvoorbeeld voor de digitalisering van processen).

Voor deze komende maatregelen worden de uitvoeringsgevolgen nog zo goed mogelijk in beeld gebracht. Het inpassen van deze wetgeving met (nu nog) onzekere impact en planning vergt dat vooruitgekeken wordt naar de totale opdracht voor de Belastingdienst. Plannen en prioriteren is hierbij van belang: niet alles kan tegelijk. In onderdeel B wordt nader ingegaan op de beleidsruimte per keten.

B – Beleidsruimte en mogelijkheden tot aanpassingen van beleid

Inleiding

In dit onderdeel wordt in de volgende paragrafen per keten

- inzicht geboden door de hoofdboodschap van de beleidsruimte per keten, mede in het licht van de moderniseringsopgave,
- een overzicht gegeven van de uiterste data om aanpassingen aan parameterwaarden en structuurwijzigingen tijdig en zorgvuldig te kunnen doorvoeren.

In het onderdeel hoofdboodschap is voor de ketens per belastingmiddel (ook wel middelketens) inzichtelijk gemaakt welke opgaven er liggen op het gebied van modernisering, welke beleidsopgaven zijn ingepland en wanneer (op basis van huidige inzichten) weer ruimte zal ontstaan voor nieuw beleid. Naast middelketens zijn er generieke ketens, zoals 'Gegevens' of 'Interactie', die voor verschillende belastingmiddelen werken. De inwerkingtredingsmogelijkheden van nieuwe wetgeving zijn eveneens afhankelijk van de ruimte in deze generieke ketens. Ook de hoofdboodschap van deze ketens wordt toegelicht.

Parameters zijn bestaande bedragen en percentages in de systemen van de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen waarvan de waarden zich eenvoudig in een reguliere cyclus laten aanpassen. Dit betreft dan niet alleen de wijziging van de parameter in de systemen, maar ook in communicatie (website, werkinstructies, rekenhulpen, brieven etc.). Veruit de meeste bedragen en percentages waarmee de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen werken zijn parameters. Niet alle percentages en bedragen zijn echter parameters. De vaststelling of wel of niet sprake is van een parameter moet van geval tot geval plaatsvinden door middel van een uitvoeringstoets.

Voor de ketens per belastingmiddel is inzichtelijk gemaakt welke opgaven er liggen op het gebied van modernisering en beleid en vanaf wanneer er (op basis van huidige inzichten) weer ruimte zal ontstaan voor nieuw beleid.

Naast middelketens zijn er generieke ketens, zoals 'Gegevens' of 'Interactie', die voor verschillende belastingmiddelen werken. De inwerkingtredingsmogelijkheden van nieuwe wetgeving zijn eveneens afhankelijk van de ruimte in deze generieke ketens. Ook de stand van deze ketens wordt toegelicht.

De mogelijkheden voor parameteraanpassingen bij Douane en Dienst Toeslagen worden ook toegelicht, conform voorgaande jaren. Douane en Dienst Toeslagen informeren via de reguliere voortgangsrapportages de Tweede Kamer over de status van haar moderniserings- en beleidsopgave.

B1 Autoheffingen 11
B2 Inkomensheffingen.....12
B3 Inning en Betalingsverkeer.....14
B4 Loonheffingen.....15
B5 Omzetbelasting.....16
B6. Overige Middelen 17
B7 Schenk- en Erfbelasting 19
B8 Vennootschaps- en dividendbelasting....19
B9 BES 21
B10 FIOD.....21
B11 Generiek Kantoor en Toezicht.....22
B12 Analytics 22
B13 Gegevens 23
B14 Bedrijfsvoering.....23
B15 Keten IV.....23
B16 Interactie 24
B17 Accijnzen en Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken 24
B18 Toeslagen 25

B1 Autoheffingen

B1.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte	
De keten Autoheffingen richt zich op drie belastingmiddelen: motorrijtuigenbelasting (mrb), belasting voor personenauto's en motorrijtuigen (bpm) en de belasting zware motorrijtuigen (bzm). De afgelopen jaren zijn stappen gezet in de modernisering van het IV-landschap van de keten. De komende jaren zet de keten in op de noodzakelijke vervanging van de technische platformen en werkstroombesturing. Dit wordt in 2027 afgerond. De modernisering van de mrb verschuift hierdoor en zal eind 2027 afgerond zijn. Parallel aan deze modernisering worden nieuwe initiatieven ingepast. Samen met de RDW wordt gewerkt aan de digitalisering van de bpm-aangifte van de parallelimport, de uitfasering van de bzm per juli 2026 en de invoering van de geplande nieuwe wetgeving Fiscale Voertuigclassificatie voor de bpm en de mrb per 2027. Vanwege de combinatie van het reeds ingepaste nieuw beleid en de verdere stappen in de modernisering komt er voor de mrb vanaf 2028 ruimte voor implementatie van nieuwe beleidswensen. Vanwege de doorlooptijd van de actuele inpassing van het nieuwe beleid ten aanzien van de fiscale voertuigclassificatie en de vernieuwing van de bpm-processen, komt er ten aanzien van de bpm ook vanaf 2028 enige ruimte voor de implementatie van nieuw beleid. Daarbij geldt wel dat er voor deze periode al een groot aantal (potentiële) wetswijzigingen en procesverbeteringen in beeld is, bijvoorbeeld op gebied van naheffen, bezwaar en beroep, waar nieuwe voorstellen tegen afgewogen moeten worden. Het blijft ook in de tussentijd voor de gehele keten mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.	
Parameterwijzigingen	
aanpassing tarieven motorrijtuigenbelasting (mrb)	14 november*
aanpassing tarieven belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm)	1 december*
aanpassing tarieven belasting zware motorrijtuigen (bzm)	1 oktober
** het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig voor parameterwijzigingen in de mrb of bpm*	
overige wijzigingen	
mrb	zie hoofdboodschap
bpm	zie hoofdboodschap
specificaties belasting zware motorrijtuigen	uiterlijk 1 april van het jaar voorafgaand (t-1) moeten de specificaties vaststaan om per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen

B1.2. Toelichting

De motorrijtuigenbelasting is een tijdvakbelasting die voor aanvang van het tijdvak moet worden betaald. Om de belastingplichtige voldoende tijd te geven om aan de verplichting te kunnen voldoen, moet de rekening een maand voor aanvang van het tijdvak al op de mat liggen. Daarmee rekening houdend moet de berekening van de aanslagen anderhalve maand voorafgaand aan het tijdvak worden gestart. Tariefsaanpassingen voor de motorrijtuigenbelasting moeten uiterlijk 14 november van het jaar voorafgaand (*t*-1) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden. Mochten er na 14 november nog wijzigingen plaatsvinden die per 1 januari in werking zouden moeten treden, dan betekent dat, dat er verkeerde automatische incasso's worden doorgevoerd en hier dan geen naheffing of nabetaling over kan plaats vinden en betreffende belastingplichtigen een voordeel of nadeel hebben en wordt onderzocht hoe hiermee kan worden omgegaan. Wel is het mogelijk om wijzigingen per 1 juli 2026 in werking te laten treden.

Tariefsaanpassingen voor de belasting van personenauto's en motorrijwielen moeten uiterlijk 1 december van het jaar voorafgaand (*t*-1) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden. Voor generieke tariefsaanpassingen (die geen of beperkte gevolgen hebben op de markt) geldt voor het bedrijfsleven een implementatietermijn van 3 maanden. Voor andere aanpassingen zoals schijfgrenzen en CO_2-uitstootgrenzen geldt voor het bedrijfsleven een langere termijn dan drie maanden.

Als gevolg van het internationale karakter van de belasting zware motorrijtuigen moeten tariefsaanpassingen voor deze belasting ook door de andere verdragslanden worden bekrachtigd. Na bekrachtiging van de tariefsaanpassing is de doorlooptijd voor de aanpassing 3 maanden (*t*-1*)*. Aanpassingen van de belasting zware motorrijtuigen kunnen ook op een ander moment dan 1 januari in werking treden.

B2 Inkomensheffingen

B2.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
Als gevolg van arresten van de Hoge Raad van 6 en 14 juni 2024 moet de keten een aanvullend herstelproces realiseren, namelijk het uitvoeren van de Wet tegenbewijsregeling box 3. Ook moet de keten de inwerkingtreding per 1 januari 2028 van de Wet werkelijk rendement box 3 voorbereiden. Een belangrijk deel van deze werkzaamheden zal plaatsvinden in 2028. De modernisering van de keten ("uitfaseren Cool:Gen") is als gevolg van het aanvullend herstel box 3 opnieuw ingepland en wordt afgerond eind 2027. Afhankelijk van de omvang en prioriteit is er ruimte voor nieuw beleid per belastingjaar 2029. Wel geldt dat er al een aantal (potentiële) wetswijzigingen en procesverbeteringen in beeld zijn, bijvoorbeeld rondom een eventuele verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen en de digitalisering van het berichtenverkeer met burgers en bedrijven, waar nieuwe voorstellen tegen afgewogen moeten worden. Het blijft voor alle jaren mogelijk om (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.		
Parameterwijzigingen		
voorlopige aanslagen	14 november 12:00u	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij regulier Belastingplantraject)
overige wijzigingen		
specificaties voorlopige aanslag	15,5 maanden	Zie hoofdboodschap
specificaties definitieve aanslag	31 december (t-1)	

B2.2. Toelichting

Inkomstenbelasting niet-winst
Het uiterste moment voor aanpassing van parameterwaarden in de inkomstenbelasting wordt gedicteerd door de voorlopige-aanslagregeling. Deze wordt uiterlijk op 14 november om 12:00 uur van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar (*t-1*) in productie genomen. Het doel van de voorlopige-aanslagregeling is belastingplichtigen de verschuldigde inkomstenbelasting gespreid over het jaar te laten betalen ('pay as you earn'), dan wel hun teruggaaf in maandelijkse termijnen te laten ontvangen. Hierdoor kan bijvoorbeeld de teruggaaf voor hypotheekrenteaftrek worden ingezet voor de betaling van hypotheekrente.

Bij de doorlooptijden voor de aanpassing van parameterwaarden in de voorlopige-aanslagregeling moet onderscheid worden gemaakt tussen:
a. de massaal op initiatief van de Belastingdienst opgelegde voorlopige aanslagen; en
b. de op verzoek van de belastingplichtige opgelegde voorlopige aanslagen.

- *Ad a*: de massaal op initiatief van de Belastingdienst opgelegde voorlopige aanslagen.
  De Belastingdienst legt vanaf de tweede helft van december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar (*t*-1) circa enkele miljoenen voorlopige aanslagen op. In de weken daarvóór vindt de selectie plaats van belastingplichtigen die een voorlopige aanslag moeten ontvangen en wordt berekend hoe hoog de voorlopige aanslagen moeten zijn. De parameterwaarden waarmee deze selecties en berekeningen worden gemaakt, moeten uiterlijk op vrijdag 14 november 12:00 uur (*t*-1) bekend zijn. Andere jaren betekende dit dat de Belastingdienst bij het berekenen van de voorlopige aanslagen de cijfers na de stemmingen over het Belastingplanpakket in de Tweede Kamer gebruikte.[8]
- Nadat de berekening van de massaal opgelegde voorlopige aanslagen is gestart, is het niet meer mogelijk daarin in te grijpen.
- Omdat dit jaar de stemmingen over het pakket Belastingplan 2026 in de Tweede Kamer hoogstwaarschijnlijk na de beëdiging van de nieuwe leden van de Tweede Kamer plaatsvinden (eind november 2025), betekent dit dat de Belastingdienst bij het berekenen van de massaal opgelegde voorlopige aanslagen 2026 met de parameterwaarden van de inkomstenbelasting werkt zoals deze met Prinsjesdag voor belastingjaar 2026 zijn bekend gemaakt.
- Mocht de behandeling in de Tweede Kamer leiden tot wijzigingen in de parameters na 14 november 12:00 uur (*t*-1), dan worden deze verwerkt in de definitieve-aanslagregeling voor jaar *t* die na afloop van het belastingjaar (*t*+1) wordt opgelegd. Ook kunnen burgers zelf een nieuwe voorlopige aanslag vragen waarin wel met de bijgestelde parameterwaarden wordt gerekend (zie hierna). De praktijk leert echter dat de meeste burgers zo'n aanvraag niet doen. Optredende verschillen moeten worden rechtgetrokken bij de definitieve-aanslagregeling na afloop van het jaar en resulteren dan in terug te vorderen bedragen, of nabetalingen. Afhankelijk van de aangepaste parameterwaarde(n) kan verrekening voor werknemers al eerder geheel of gedeeltelijk verlopen via de loonheffingen.

- *Ad b*: verwerking van door belastingplichtigen zelf aangevraagde voorlopige aanslagen.
  De Belastingdienst stelt belastingplichtigen in staat de door hen ontvangen voorlopige aanslag bij te stellen, of zelf initiatief te nemen een voorlopige aanslag aan te vragen. Daartoe kunnen zij gebruik maken van het burgerportal. Het burgerportal voor het aanvragen van een nieuwe of gewijzigde voorlopige aanslag voor het eerstvolgende jaar gaat begin december voorafgaand aan het belastingjaar (*t*-1) live. Het burgerportal rekent op dat moment met de parameterwaarden zoals daarover in de Tweede Kamer bij het Belastingplanpakket is gestemd.[9]

Inkomstenbelasting winst
Voor de inkomstenbelasting winst (IH-winst) gelden dezelfde termijnen als voor de inkomstenbelasting niet-winst. Verschil met de inkomstenbelasting niet-winst is dat het winstbegrip niet gedetailleerd in de voorlopige-aanslagregeling is ingebouwd. Dit betekent dat ondernemers die in de voorlopige aanslag al rekening willen houden met wijzigingen in het winstbegrip in de meeste gevallen zelf initiatief moeten nemen om een gewijzigde voorlopige aanslag aan te vragen. In de praktijk leidt dit niet tot problemen, omdat ondernemers er aan zijn gewend dat hun definitieve aanslag, mede als gevolg van de fluctuaties in de winst, kan afwijken van de voorlopige aanslag.

Een beperkt aantal vrijstellingen, waaronder de ondernemersaftrek en de mkb-winstvrijstelling, zijn wel als parameters in de voorlopige aanslag ingebouwd. Sommige parameterwaarden zijn

[8] De Belastingdienst legt voorafgaand aan 14 november (*t*-1) al 300 positieve en 300 negatieve voorlopige aanslagen inkomstenbelasting *t* op. Dit is noodzakelijk om de verwerkingsstraat voor de voorlopige-aanslagregeling te testen. Na stemmingen Tweede Kamer beoordeelt de Belastingdienst of parameterwijzigingen tijdens de behandeling in de Tweede Kamer voor deze aanslagen tot een andere berekening leiden. De aanslagen waarvoor dit het geval is, worden aangepast. De belastingplichtigen die het aangaat worden daarover geïnformeerd.

[9] Indien onverhoopt parameterwaarden in de tweede helft van december moeten worden aangepast als gevolg van een novelle, worden deze aanpassingen enkele dagen na de stemmingen in de Eerste Kamer in het burgerportal doorgevoerd. In deze situatie wordt de verwerking van verzoeken om een voorlopige aanslag aangehouden, zodat met de definitieve parameterwaarden kan worden gerekend. Het gevolg hiervan is dat de voorlopige aanslagen later worden verstuurd dan gepland en er aanvullende opdrachten nodig zijn om parameters aan te passen.

uitsluitend in de toelichting bij de voorlopige aanslag opgenomen. Mogelijke aanpassingen die opkomen tijdens de parlementaire behandeling van het Belastingplanpakket worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of het nog mogelijk is deze ook in de voorlopige-aanslagregeling voor jaar *t* te verwerken.

Indien mogelijke afwijkingen tussen de voorlopige aanslag en definitieve aanslag worden geaccepteerd, kunnen de specificaties voor de definitieve aanslag voor jaar *t* – anders dan wijzigingen van parameterwaarden – worden gewijzigd tot 31 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar (*t*-1). Op 1 maart van jaar *t* ontvangen de softwareleveranciers de specificaties voor de definitieve aanslag. Deze termijnen gelden zowel voor inkomstenbelasting niet-winst als inkomstenbelasting winst.

Overige aanpassingen
De specificaties – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor de voorlopige aanslag voor het jaar *t* moeten 15,5 maand voorafgaand aan het belastingjaar (*t-2*) bekend zijn om in de voorlopige-aanslagregeling verwerkt te kunnen worden. In deze weging wordt onder andere gekeken naar stapeling in het portfolio van de Belastingdienst, omvang van de geraakte doelgroep, hoogte van financieel belang voor belastingplichtigen, beschikbaarheid van contra-informatie, aanpasbaarheid in papieren biljetten, benodigd communicatietraject, technische omvang van de wijziging, etc.

B3 Inning en Betalingsverkeer

B3.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte	
De keten Inning- en Betalingsverkeer kenmerkt zich door applicaties die stap-voor-stap worden gemoderniseerd. Het implementeren van wetswijzigingen (zoals nieuwe belastingmiddelen en wetgeving op gebied van schuldenproblematiek) tijdens deze modernisering vergt extra capaciteit omdat implementatie zowel in de oude als nieuwe omgeving plaatsvindt. Deze 'dubbele' implementatie maakt het complexer en arbeidsintensief. Zolang dit loopt is de ruimte voor nieuwe initiatieven beperkt. Deze beperkt beschikbare ruimte wordt de komende jaren onder andere gebruikt voor noodzakelijke werkzaamheden ter voorbereiding op de nieuwe huisbank en de implementatie van de aanbestede pakketoplossing voor Omzetbelasting. Hoewel de modernisering van het gehele inningslandschap langer doorloopt, ontstaat vanaf 2028 geleidelijk ruimte voor de ontwikkeling en implementatie van nieuw beleid. Wel geldt dat er al een aantal (potentiële) wetswijzigingen en procesverbeteringen in beeld zijn, bijvoorbeeld in het schuldendomein en in de doorontwikkeling van de invorderingsstrategie, waar nieuwe voorstellen tegen afgewogen moeten worden. Het blijft voor alle jaren mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.	
Parameterwijzigingen	
aanpassing parameters	14 november (per 1 januari) 15 mei (per 1 juli)
overige wijzigingen	
introductie nieuw belastingmiddel	6 - 12 maanden

B3.2. Toelichting

De parameterwaarden waarmee in de inning wordt gerekend moeten uiterlijk op 14 november van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Om een juiste (ver)werking van deze parameters te kunnen garanderen voor de parameters die per 1 juli worden ingevoerd, moeten de nieuwe waarden uiterlijk 15 mei van hetzelfde jaar bekend zijn. Mochten er na 14 november nog wijzigingen plaatsvinden, dan wordt

onderzocht hoe hiermee kan worden omgegaan. Wel is het mogelijk om wijzigingen per 1 juli 2026 in werking te laten treden.

Bij de introductie van een nieuw belastingmiddel moet ook de aansluiting op de inningssystemen worden gerealiseerd. In het algemeen moet rekening worden gehouden met een realisatieperiode van een half tot 1 jaar voor aansluiting van nieuwe belastingmiddelen op de inningssystemen, mits wordt voldaan aan de standaard aansluitvoorwaarden van heffen en innen. Als bijzondere variaties gewenst zijn, moet een inschatting gemaakt worden van de impact en de haalbaarheid.

B4 Loonheffingen

B.4.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
De modernisering van de belangrijkste ICT-systemen voor Loonaangifteprocessen (HLP en GWA), die met een verouderde programmeertaal zijn ontwikkeld (Cool:Gen), heeft tot eind 2027 prioriteit en zal dan grotendeels zijn afgerond. De modernisering van andere ICT-systemen bevindt zich nu in de afrondende fase. Nieuwe wetgeving die de komende wordt jaren ontwikkeld betreft de fiscale normering markt voor voertuigen gericht op personenvervoer, een structureel proces voor de premiedifferentiatie Werkeloosheidswet (WW) en we starten met de voorbereidingen voor het wetsvoorstel Wet overgang van onderneming (Wovon) en generieke wetgeving voor digitale dienstverlening (wmEBV). Er ontstaat vanaf 2028 ruimte voor de implementatie van nieuw beleid, waarvan de prioriteit moet worden afgewogen tegen de dan bekende (beleids)voornemens. Het blijft mogelijk om in de tussentijd jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) uit te voeren.		
Parameterwijzigingen		
wijzigingen loonheffingen per 1 januari. Deze worden jaarlijks gepubliceerd bij de Nieuwsbrief Loonheffingen en later opgenomen in het Handboek Loonheffingen.	1 december 2025	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij regulier Belasting-plantraject); bij wijzigingen na 1 december moet tussen-tijds per 1 april een nieuwe set loonbelastingtabellen worden uitgebracht
overige wijzigingen		
structuuraanpassingen in de rekenvoorschriften (voor o.a. de loonbelastingtabellen)	6 maanden	
beperkte wijzigingen op de gegevensset voor de loonheffingen	7 maanden	
rubriekswijzigingen in de gegevensset voor de loonheffingen	9 maanden	

B4.2. Toelichting

Voor de loonheffingen moeten wijzigingen veelal worden verwerkt in de software van externe leveranciers die de aangepaste software leveren aan circa 795.000 inhoudingsplichtigen. Deze inhoudingsplichtigen moeten op hun beurt tijdig hun loonadministratie op orde brengen. De Belastingdienst onderhoudt hierover nauwe contacten met de softwareleveranciers. Voor de loonheffingen is dit jaar de afspraak gemaakt met de loonaangiftesoftwareleveranciers dat de definitieve parameterwaarden voor 2026 éénmalig uiterlijk 1 december 2025 bij hen worden aangeleverd. Om 1 december 2025 de parameters te kunnen aanleveren aan de softwareontwikkelaars moeten de Belastingdienst de parameters zelf op 30 november 2025 ontvangen. De softwareleveranciers kunnen de parameters van de loonheffingen vervolgens verwerken in de aangiftesoftware. Uitgaande van stemmingen eind november over het Belastingplan en eventuele amendementen, stelt dit werkgevers in staat om vanaf januari 2026 de juiste parameters toe te passen in hun loonadministratie.

Rubriekswijzigingen die op 1 april van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn, kunnen veelal per 1 januari daaropvolgend worden doorgevoerd. Na 1 april worden in beginsel alleen nog wijzigingen op de gegevensset doorgevoerd op grond van wet- en regelgeving. Met de softwareleveranciers, UWV en CBS is de afspraak gemaakt dat zij de conceptspecificaties voor de loonaangifte voor het volgende belastingjaar uiterlijk op 1 juli van het jaar voorafgaand (t-1) ontvangen. De wijzigingen worden in de maand juni voorbereid en moeten daarom begin juni bekend zijn.

B5 Omzetbelasting

B5.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
De keten omzetbelasting maakt gebruik van een verouderd IT-landschap waarin structuurwijzigingen niet mogelijk zijn. In maart 2025 is het contract getekend voor een pakketoplossing voor de modernisering van de omzetbelasting. Recent is de definitieve planning vastgesteld voor het overzetten van bestaande processen naar de nieuwe omgeving: medio 2026 VAT-refund, medio 2027 Binnenlandse omzetbelasting, intracommunautaire processen en de NL-KOR (kleine ondernemersregeling) en medio 2028 EU BTW e-commerce/ One Stop Shop, EU-KOR. De belangrijkste beleidsopgaven naast deze modernisering zijn de implementatie van het Europese pakket Vat in the Digital Age (Vida) en de ondersteuning van EU btw e-commerce tot aan de implementatie binnen de genoemde pakketoplossing. De regeling Vida bestaat uit drie onderdelen met een gefaseerde invoering vanaf 1 januari 2027 tot 1 juli 2030. Wanneer in 2027 het proces van de Binnenlandse omzetbelasting is overgezet, dan kan dit nieuwe beleid in werking treden en ontstaat er ruimte voor de implementatie van nieuw beleid. Ruimte voor nieuw beleid moet afgewogen worden ten opzichte van de nieuwe wetgeving die reeds wordt voorbereid. Het blijft in de tussentijd mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.		
Parameterwijzigingen		
aanpassing tarieven omzetbelasting	1 oktober*	naar de huidige stand is het tot 1 januari 2029 eenmalig mogelijk om een tarief-combinatie aan te passen (zie toelichting)
tariefsindelingen omzetbelasting	1 december*	
	**Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig*	
overige wijzigingen		
andere wijzigingen omzetbelastingsysteem	i.v.m. systeemvernieuwing sterk afhankelijk van de wijziging (zie hoofdboodschap)	
berichtenverkeer in EU-verband	nader te bepalen per voorstel	

B5.2 Toelichting

Het huidige systeem kan maximaal drie tariefcombinaties bevatten: de geldende tariefcombinatie en de twee voorafgaande tarieven. Onder een tariefcombinatie wordt verstaan: een combinatie van het algemene en het verlaagde tarief. Als één van de twee of beide tarieven veranderen, ontstaat een nieuwe combinatie. Een tariefcombinatie moet tot 10 jaar na zijn geldigheid beschikbaar blijven in het systeem. Als gevolg hiervan is het naar de huidige stand sinds 1 oktober 2022 (en tot 1 januari 2029) eenmalig mogelijk de tariefspercentages voor de omzetbelasting aan te passen. Een wijziging van een tariefscombinatie moet uiterlijk 1 oktober bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Het bedrijfsleven heeft een langere doorlooptijd nodig.

Wijzigingen in de tariefsindelingen voor bepaalde goederen en diensten, bijvoorbeeld van het verlaagde naar het algemene tarief binnen de bestaande tariefsstructuren, moeten voor de Belastingdienst minimaal een maand van tevoren bekend zijn. Deze wijziging vergt geen systeemaanpassing maar de 1-maandsperiode is nodig om wijzigingen te verwerken in de communicatie (zoals op Belastingdienst.nl). Het bedrijfsleven dient de wijzigingen in de administratie te verwerken en kan daarvoor een langere doorlooptijd nodig hebben. Dit is ervan afhankelijk welke bedrijven door de wijziging worden geraakt en welk overgangsrecht van toepassing is.

De berichtenuitwisseling over de omzetbelasting met andere EU-lidstaten wordt ondersteund met separate applicaties. Wijzigingen van de van toepassing zijnde Europese regelgeving worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of en op welke termijn deze in de systemen kunnen worden verwerkt.

B6. Overige Middelen

B6.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
De keten Overige Middelen verzorgt voor 17 belastingmiddelen (waaronder belastingen op milieugrondslag en de overdrachtsbelasting) de informatievoorziening. Het IV-landschap van de keten wordt planmatig stapsgewijs gemoderniseerd waarbij papieren aangiftes en handmatige verwerkingsprocessen digitaal worden gemaakt. Naar verwachting duren deze werkzaamheden tot ten minste eind 2027. In 2025 zijn de inframarginale electriciteitsheffing, solidariteitsbijdrage en de modernisering van de kansspelbelasting gerealiseerd. Parallel aan deze modernisering wordt ook gewerkt aan de implementatie van nieuwe wetgeving. De inpassing van de CO_2-heffing glastuinbouw is de grootste beleidsopgave voor de komende jaren: in 2027 worden de eerste aangiftes verwerkt. Vanaf 2029 ontstaat er ruimte voor het ontwikkelen en implementeren van nieuw beleid. Het blijft in de tussentijd mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.		
Parameterwijzigingen		
aanpassing tarieven milieu-belastingen (afvalstoffenbelasting, energiebelasting, kolenbelasting, belasting op leidingwater, vliegbelasting)	1 december*	** Met uitzondering van de eerste schrijf energiebelasting, daar is meer tijd voor nodig.*
aanpassing tarieven kansspelbelasting	1 december	
aanpassing tarieven assurantiebelasting	1 november**	*** Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig*
aanpassing tarieven overdrachtsbelastingen	1 december***	**** De notariële sector heeft een langere voorbereidingstijd nodig.*
aanpassing tarieven cijns, oppervlakterecht en winstaandeel (mijnbouwheffingen)	1 december	
aanpassing tarieven banken-belasting	1 december	
overige wijzigingen		
vaststelling specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de milieubelastingen en mijnbouwheffingen	4-18 maanden afhankelijk van de wijziging	
andere wijzigingen kansspel-belasting	6-18 maanden	
andere wijzigingen assurantie-belasting	6-18 maanden	

andere wijzigingen overdrachts-belasting	3-9 maanden
andere wijzigingen bankenbelasting	4-18 maanden

B6.2. Toelichting

Milieubelastingen
Aanpassingen van parameterwaarden voor de milieubelastingen kunnen nog tijdig per 1 januari van een jaar worden doorgevoerd indien deze 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn. Met uitzondering van de eerste schijf energiebelasting, daar is meer tijd voor nodig indien deze gaat afwijken van de tweede schijf. Andere parameterwijzigingen kunnen indien 1 december bekend nog tijdig door het bedrijfsleven in de administraties worden verwerkt. Let op: aanpassing van een schijflengte betreft geen parameteraanpassing, maar zijn een structuurwijziging. Energiebelasting, afvalstoffenbelasting, kolenbelasting, belasting op leidingwater, vliegbelasting. De specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de milieubelastingen moeten minimaal 4 tot 18 maanden van tevoren vaststaan om deze per 1 januari van een bepaald jaar te kunnen toepassen.

Kansspelbelasting
De parameterwaarden waarmee de aangifte kansspelbelasting wordt berekend moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de kansspelbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 6 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

Assurantiebelasting
De parameterwaarden in het aangifteformulier voor de assurantiebelasting moeten uiterlijk op 1 november van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig, vanwege onder andere het aanpassen van het in rekening te brengen bedrag bij hun klanten en de communicatie hierover richting hun klanten. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de assurantiebelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 6 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

Mijnbouwheffingen
De mijnbouwheffingen hebben betrekking op één aanslagbelasting (winstaandeel, welke is gerelateerd aan de vennootschapsbelasting), en op twee aangiftebelastingen (cijns en oppervlakterecht). De parameterwaarden voor al deze drie heffingen, moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de applicatie voor de mijnbouwwet, moeten, afhankelijk van de complexiteit, uiterlijk 4 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

Overdrachtsbelasting
De overdrachtsbelasting is een tijdstipbelasting. De notaris moet daarvoor op enig moment weten welk tarief moet worden toegepast. De notaris geeft de verschuldigde belasting aan. De parameterwaarden voor de overdrachtsbelasting moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn, om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de overdrachtsbelasting, zoals bijvoorbeeld toevoegen van extra vrijstellingen, moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 3 tot 9 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

Bankenbelasting
Voor de bankenbelasting moet aangifte worden gedaan voor het eind van de 10e maand na de datum waarop de balans of de geconsolideerde balans is opgemaakt. De bankenbelasting kent twee tarieven. Een tarief voor kortlopende schulden (looptijd minder dan 1 jaar) en een tarief voor

langlopende schulden (looptijd langer dan 1 jaar). De parameterwaarden voor de bankenbelasting moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de bankenbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 4 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

B7 Schenk- en Erfbelasting

B7.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte	
De keten Schenk- en Erfbelasting werkt door aan de noodzakelijke modernisering van de systemen, waaronder de modernisering van de Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), die voor eind 2026 afgerond moet zijn, de Landinrichtingsrente en migratie naar het analytics platform. Parallel wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de processen zodat de toename van het werk in de uitvoering kan worden opgevangen en de digitale interactie met burgers en bedrijven wordt verbeterd. De keten besteedt een relatief groot deel van de capaciteit aan het beheer en onderhoud van de systemen. Vanaf 2026 wordt invulling gegeven aan de automatisering die nodig is voor de uitvoering van de wetgeving die gebruikmaakt van het ANBI Publicatie Portaal, waarvoor capaciteit nodig is tot 2029. Er wordt onderzocht of het onderhoud teruggedrongen kan worden, zodat meer ruimte beschikbaar komt. Meer ruimte maakt het mogelijk om iPas te vervangen en gelijktijdig invulling te geven aan de wetgeving voor het Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) Publicatie Portaal. Indien dit niet mogelijk is, dan zal er Belastingdienst breed geprioriteerd worden om het in te passen. Vanaf 2029 ontstaat er ruimte voor de implementatie van nieuw beleid. Het blijft in de tussentijd mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.	
Parameterwijzigingen	
aanpassing parameters	1 december
overige wijzigingen	
specificaties voor de aangifte-producten andere wijzigingen	1 maart (t-1)

B7.2. Toelichting
De aangifte schenkbelasting wordt vaak na afloop van het kalenderjaar waarin de schenking plaatsvond gedaan, maar kan al worden gedaan vanaf 1 maart van het jaar waarop de schenking ziet. Om de aangifte daartoe tijdig gereed te hebben, moeten aanpassingen van parameterwaarden (bijv. hoogtes van vrijstellingen en tarieven) uiterlijk op 1 december in het jaar daaraan voorafgaand (t-1) bekend zijn. De parameterwaarden voor de erfbelasting moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar in de systemen van de Belastingdienst verwerkt te hebben.

In geval van wijzigingen van de aangifteproducten moeten de specificaties – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor het belastingjaar t bekend zijn op 1 maart (t-1) dit i.v.m. een tijdige uitlevering van specificaties aan de softwareleveranciers. Mogelijke aanpassingen die opkomen tijdens de parlementaire behandeling van het Belastingplanpakket worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of het nog mogelijk is deze voor jaar t te verwerken. In deze weging wordt onder andere gekeken naar stapeling in het portfolio van de Belastingdienst, omvang van de geraakte doelgroep, hoogte van financieel belang voor Schenk- en Erfbelasting, beschikbaarheid van contra-informatie, aanpasbaarheid in papieren biljetten, benodigd communicatietraject, technische omvang van de wijziging, etc.

B8 Vennootschaps- en dividendbelasting

B8.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte	
De keten Vennootschap- en dividendbelasting maakt gebruik van een grote applicatie van de keten Inkomensheffingen, die gebaseerd is op het oude technische platform Cool:Gen. Deze applicatie is eind 2026 vervangen. In 2025 wordt gewerkt aan de implementatie van de Wet minimumbelasting 2024 (EU-richtlijn Pijler 2), de digitalisering van de dividendbelasting en de implementatie van de arresten Sofina (Hof van Justitie EU) en belastingrente (Hoge Raad). Ook worden scenario's ontwikkeld om de wendbaarheid van de vennootschapsbelasting (verouderde COBOL-applicatie) te vergroten. In EU-verband zijn diverse richtlijnvoorstellen in onderhandeling die potentieel tot een grote capaciteitsvraag kunnen leiden. In december 2024 is de EU-richtlijn FASTER formeel aangenomen. De implementatie van deze richtlijn loopt van 2026 tot 2030. Vanaf medio 2026 ontstaat er naast de genoemde trajecten enige ruimte voor de ontwikkeling en implementatie van nieuw beleid, met name in de dividendbelasting en de aanslagondersteuning vennootschapsbelasting. Er kan niet meer dan één groot internationaal project tegelijkertijd geïmplementeerd worden. Het blijft in de tussentijd mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.	
Parameterwijzigingen	
aanpassing tarieven en schijflengtes Vpb (zowel de massaal opgelegde als de zelf aangevraagde)	1 december
aanpassing percentages teruggaven/inhoudingen	1 november
dividendbelasting aanpassing tarieven aangifte dividendbelasting	1 december
aanpassing tarieven bronbelasting	1 december
overige wijzigingen	
specificaties voorlopige aanslag Vpb	1 maart (t-1)
specificaties definitieve aanslag Vpb	1 februari (t)
teruggaaf dividendbelasting	6-12 maanden
aangifte dividendbelasting	zie hoofdboodschap
andere wijzigingen bronbelasting	9-12 maanden

B8.2. Toelichting

Vennootschapsbelasting
De parameterwaarden in de (voorlopige) aanslagregeling vennootschapsbelasting (Vpb) zijn de Vpb-tarieven en de schijflengten. Het uiterste moment voor aanpassing van parameterwaarden in de vennootschapsbelasting wordt gedicteerd door de voorlopige aanslag. Om de voorlopige aanslagregeling tijdig in productie te kunnen nemen, moeten de parameterwaarden uiterlijk 1 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar (t-1) bekend zijn. De voorlopige aanslag wordt aan het begin van boekjaar verstuurd. Het boekjaar kan het kalenderjaar zijn. Een aantal belastingplichtigen kiest voor een gebroken boekjaar.

De specificaties voor de voorlopige-aanslagregeling Vpb – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor het belastingjaar t moeten bekend zijn op 1 maart (t-1). De specificaties voor de definitieve aanslagregeling Vpb – anders dan wijzigingen van parameterwaarden – voor belastingjaar t moeten vaststaan op 1 februari van datzelfde jaar t. Op 1 maart ontvangen de softwareleveranciers de specificaties.

Dividendbelasting
De parameterwaarden waarmee teruggaafverzoeken dividendbelasting worden berekend (percentages van de inhouding of het percentage van de teruggaaf), moeten uiterlijk op 1 november van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar

te kunnen toepassen. Voor de aangifte dividendbelasting geldt dat op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) de parameterwaarden helder moeten zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor teruggaaf dividendbelasting moeten uiterlijk 6 tot 12 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor wijzigingen van de aangifte, opgaaf of het verzoek om een kwalificatiebeschikking dividendbelasting moeten uiterlijk 1 februari van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. De specificaties voor wijzigingen met een andere ingangsdatum dan 1 januari moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 3 tot 9 maanden voor de gewenste ingangsdatum vaststaan.

Bronbelasting renten, royalty's en dividenden
De parameterwaarden voor de bronbelasting renten, royalty's en dividenden moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Omdat het tarief van de bronbelasting op basis van de wet gelijk is aan het hoge Vpb-tarief, moet het tarief van de bronbelasting in de systemen worden aangepast als ook het hoge Vpb-tarief wijzigt. Een tariefsaanpassing is beperkt in omvang en kan tijdig worden aangepast in de systemen. De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de bronbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 9 tot 12 maanden van het jaar voorafgaand (t-1) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

B9 BES

B9.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte	
BES niet van toepassing	
Parameterwijzigingen	
aanpassing bestaande parameters (bv. belastingvrije som, ouderentoeslag in de IB, instapbedrag tweede schijf)	15 december
overige wijzigingen	
andere wijzigingen	15 september

Bepaalde bestaande parameters kan de Belastingdienst Caribisch Nederland snel aanpassen. Denk hierbij aan zaken zoals de belastingvrije som of ouderentoeslag bij de IB. Zodra bekend is wat er gewijzigd moet worden, kan dat in de systemen worden doorgevoerd. Als er nieuwe parameters moeten worden gewijzigd of aanpassingen die nog niet in de systemen zitten (bijvoorbeeld een nieuw percentage), dan moet dit door de externe softwareontwikkelaar worden ingebouwd. Om dit tijdig mee te kunnen nemen in de jaarlijkse oplevering, is die informatie uiterlijk medio september (*t*-1) nodig.

B10 FIOD

B9.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
Het IV-landschap van de FIOD is de laatste jaren onvoldoende meegegroeid met nieuwe ontwikkelingen en staat inmiddels voor een forse moderniseringsopgave. Investering in modernisering van het IV-landschap van de FIOD is essentieel om efficiënt te kunnen blijven opsporen en succesvol criminele geldstromen te kunnen blijven afpakken. Randvoorwaardelijk bij de modernisering van het IV-landschap is dat deze blijvend voldoet aan wet- en regelgeving en wendbaar is. Een nieuw platform is nodig om de noodzakelijke voorzieningen

voor continuering en versnelling van opsporing te realiseren. Deze modernisering loopt naar verwachting door tot na 2026.

Vanaf medio 2027 ontstaat er ook geleidelijk meer ruimte voor nieuwe wetgeving (o.a. het nieuwe Wetboek van Strafvordering dat 1 april 2029 in werking zal treden). Het blijft in de tussentijd mogelijk om jaarlijks (parameter-)aanpassingen met beperkte impact (op de IV-capaciteit) door te voeren.

Parameterwijzigingen

niet van toepassing

overige wijzigingen

niet van toepassing

B11 Generiek Kantoor en Toezicht

B11.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte

De keten GKT realiseert generieke (IT-)voorzieningen ten behoeve van uniforme bedrijfsprocessen binnen de Belastingdienst. In de modernisering wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het Generiek Bezwaar Proces en de rationalisatie van diverse voorzieningen die in het toezicht worden ingezet; aan de doorontwikkeling van het Generieke Kantoor Platform dat de basis vormt voor het generiek ondersteunen van ontvangen, registreren, sturen, actualiseren, afhandelen en archiveren van werk; aan de vervanging van verouderde applicaties en de grote technische migraties vanuit het IV-landschap, en aan noodzakelijke technische migraties om de continuïteit van primaire bedrijfsprocessen te borgen.

Er wordt de komende jaren een substantiële bijdrage geleverd aan de invoering van wetgeving, waaronder de diverse Directives on Administrative Cooperation (DAC) en stroomlijning fiscaal inzagerecht. Deze projecten lopen naast de al lopende projecten van bijvoorbeeld het Meldingenproces en de acties die voortvloeien uit de gedane toezeggingen over de aanpak van de zogenaamde Risico Analyse Model (RAM) vergelijkbare systemen en de daarbij horende versterking van de privacy.

Na afronding van de hierboven genoemde initiatieven ontstaat vanaf 2028 geleidelijk meer ruimte voor de ontwikkeling en implementatie van nieuw beleid.

Parameterwijzigingen

niet van toepassing

overige wijzigingen

niet van toepassing

B12 Analytics

B12.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte

De keten Analytics bundelt kennis en technische middelen voor het veilig en verantwoord uitvoeren van data-analyses binnen de Belastingdienst, Douane, Dienst Toeslagen en het beleidsdepartement Financiën. Hiermee wordt de dienstverlening, het toezicht en de interne processen verbeterd. De nadruk ligt daarbij op datakwaliteit, ethiek, privacy en samenwerking, ondersteund door een professioneel ICT-platform en een robuuste governance.

In 2025 werkt de keten aan de gedeeltelijke vervanging van de onderliggende infrastructuur vanwege een contract dat eind 2026 afloopt. De daaruit voortvloeiende migratie van een grote hoeveelheid data en van analytische producten vraagt in 2025 en 2026 een aanzienlijke inspanning van de hele Belastingdienst. Geplande activiteiten rondom business intelligence op operationele data en de inrichting van data governance zijn daardoor verschoven naar respectievelijk 2026 en 2027.

Sinds 2025 werkt de keten aan de inzet van (generatieve) Artificial Intelligence en worden geselecteerde toepassingen uitgewerkt.

Parameterwijzigingen
niet van toepassing
overige wijzigingen
niet van toepassing

B13 Gegevens

B13.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
De keten Gegevens werkt via het programma Grip op Gegevens aan de volledige modernisering van het gegevenslandschap van de Belastingdienst. Hiermee heeft de Belastingdienst meer kennis over welke gegevens waar zijn geadministreerd, wat de betekenis is van deze gegevens, hoe goed deze gegevens zijn en waarvoor ze worden gebruikt. Voorzieningen en kennis ter ondersteuning hiervan worden vanuit de keten Gegevens centraal beschikbaar gesteld en door de andere ketens gebruikt voor het maken van de eigen gegevensdiensten. Deze ontwikkeling is randvoorwaardelijk voor een groot deel van de toekomstige digitalisering van heffingen en inningen. Parallel aan deze modernisering wordt in ieder geval tot 2028 gewerkt aan de implementatie van EU-richtlijnen en OESO-regelingen voor de uitwisseling van informatie met andere Belastingdiensten (Directive on Administrative Cooperation; DAC). Daarnaast levert de keten een substantiële bijdrage aan de invoering van de Wet werkelijk rendement box 3. Vanaf 2028 ontstaat er geleidelijk meer ruimte voor de ontwikkeling en implementatie van nieuw beleid. Tot die tijd is de beschikbare ruimte voor nieuwe wetgeving beperkt.
Parameterwijzigingen
niet van toepassing
overige wijzigingen
niet van toepassing

B14 Bedrijfsvoering

B14.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
Het IV-landschap van de keten Bedrijfsvoering bestaat uit voorzieningen ten behoeve van de bedrijfsvoering van de Belastingdienst die rijksbreed beschikbaar zijn, zoals het personeelssysteem, oplossingen uit de markt ten behoeve van de financiële systemen en eigen bouw zoals Generieke Dossier Archivering. Er wordt gefocust op de verdere doorontwikkeling van de Generieke Dossier Archivering (1 juli 2025 opgeleverd) tot 2028. Een belangrijk speerpunt voor de keten is het voldoen aan wet- en regelgeving rondom bedrijfsvoeringsprocessen. Verder voert de keten noodzakelijk werk uit op de raakvlakken met andere ketens bijvoorbeeld de implementatie van de nieuwe huisbank en wetgeving op het gebied van stroomlijning fiscaal inzagerecht.
Parameterwijzigingen
niet van toepassing
overige wijzigingen
niet van toepassing

B15 Keten IV

B15.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
Keten IV levert en onderhoudt generieke diensten voor het ontwikkelen, onderhouden, voortbrengen en runnen van applicaties aan de ketens van de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen. Daarnaast levert keten IV kantoorautomatiseringsdiensten ten behoeve van rijkskantoren en overheidsdatacenters. De belangrijkste uitdagingen zijn de ondersteuning van DevOps werken (dit is een combinatie van ontwikkeling (Dev) en bedrijfsactiviteiten (Ops) en randvoorwaardelijk voor het ondersteunen van applicatieontwikkeling en -onderhoud in de andere ketens en het verhogen van de kwaliteit en productiviteit van de softwarevoortbrenging), het beschikbaar stellen van een moderne werkomgeving, het moderniseren van het aanbod (o.a. uitfaseren van verouderde technologieën), het gebruikmaken van de nieuwe Cloud technologieën, ook in de context van de geopolitieke ontwikkelingen en het versterken van de beveiliging. Naast deze inhoudelijke vernieuwingen vindt een professionalisering plaats middels een Agile transformatie en de transitie naar een modern datacenter. Dit alles draagt bij aan een betere ondersteuning van de ketens bij het ontwikkelen en implementeren van nieuw beleid en het moderniseren van het landschap.
Parameterwijzigingen
niet van toepassing
overige wijzigingen
niet van toepassing

B16 Interactie

B16.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
De keten Interactie zorgt ervoor dat burgers en bedrijven weten wat de Belastingdienst van hen weet. De keten informeert en attendeert burgers en bedrijven over relevante zaken of (status)wijzigingen in hun fiscaal dossier, biedt handelingsperspectief, faciliteert het doen van transacties en verleent persoonlijke hulp aan wie dat nodig heeft. De belangrijkste moderniseringstrajecten zijn de migratie van het iPas-platform naar OpenShift, de containerisatie van applicaties en de Java-upgrade. Deze moderniseringsopgave is noodzakelijk om de continuïteit bij de keten Interactie te waarborgen en loopt tot en met medio 2027. Parallel aan deze modernisering wordt gewerkt aan meerdere projecten die eraan bijdragen dat de Belastingdienst voldoet aan Europese en Nederlandse wet- en regelgeving, zoals de invoering van Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), stroomlijning fiscaal inzagerecht en Electronic Identification And Trust Services (eIDAS). Vanaf 2028 ontstaat er geleidelijk meer ruimte voor het ontwikkelen en implementeren van nieuw beleid. Wel geldt dat er al een aantal (potentiële) procesverbeteringen voor burgers en bedrijven in beeld zijn, zoals de Belastingdienst app, het digitaal aanbieden van formulieren en een nieuw Customer Relationship Management (CRM)-systeem. Hierdoor kan de Belastingdienst burgers, ondernemers en intermediairs betere, veiligere en integrale dienstverlening aanbieden en wordt het werk voor de medewerkers eenvoudiger.
Parameterwijzigingen
niet van toepassing
overige wijzigingen
niet van toepassing

B17 Accijnzen en Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken

B17.1. Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte		
Douane informeert via de reguliere voortgangsrapportages de Tweede Kamer over de status van haar moderniserings- en beleidsopgave.		
Parameterwijzigingen		
aanpassing accijnstarieven (met uitzondering van tabaksaccijns)	15 december	
aanpassing tarief tabaksaccijns	15 december	om met de wettelijke drie maandentermijn voor drukken en toepassen nieuwe zegels rekening te houden, treden wijzigingen per 1 april in werking
overige wijzigingen		
andere wijzigingen	12-24 maanden	afhankelijk van de wijziging en gerekend vanaf het moment dat de wetgeving is aangenomen en de specificaties voor de wijziging aan de systemen definitief zijn vastgesteld en onder de voorwaarde dat deze daarna niet meer wezenlijk worden gewijzigd. De concrete termijn is sterk afhankelijk van de wijziging

B17.2. Toelichting
Aanpassingen van parameterwaarden voor de accijnzen en de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken moeten uiterlijk op 15 december van het jaar voorafgaand (t-1) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden.

Uitzondering hierop vormen de tabaksaccijnzen. De reden hiervoor is dat leveranciers van tabaksproducten tijdig nieuwe tabakszegels moeten laten drukken en toepassen. Daarmee is een doorlooptijd van drie maanden na publicatie in het Staatsblad gemoeid. Om die reden gaan uit een Belastingplan voortvloeiende wijzigingen per 1 april in. Tussentijdse tariefaanpassingen (andere dan tabaksaccijnzen) zijn mogelijk indien rekening wordt gehouden met de tijdvakken waarop de belastingplichtigen hun aangiften en teruggaafverzoeken moeten doen.

Voor complexe wijzigingen, waar bijvoorbeeld ook de aangifte- en teruggaafformulieren moeten worden aangepast of een nieuwe belasting wordt ingevoerd, geldt het volgende. Om deze per 1 januari van een bepaald jaar te kunnen toepassen en onder voorbehoud van een uitvoeringstoets, geldt een invoeringstermijn van minimaal 12 tot 24 maanden (t-1 of t-2) gerekend vanaf het moment dat de wetgeving is aangenomen en de specificaties voor de wijziging aan de systemen definitief zijn vastgesteld en onder de voorwaarde dat deze daarna niet meer wezenlijk worden gewijzigd. Afhankelijk van het geval dienen de wetgeving en de specificaties dus definitief te zijn op 1 januari in het jaar ervoor of het jaar daarvoor. De concrete termijn is sterk afhankelijk van de wijziging.

B18 Toeslagen

B18.1 Overzicht

Hoofdboodschap beleidsruimte
Toeslagen

De Dienst Toeslagen informeert via de reguliere voortgangsrapportages de Tweede Kamer over de status van haar moderniserings- en beleidsopgave.		
Parameterwijzigingen		
kindgebonden budget, huurtoeslag, kinderopvangtoeslag en zorgtoeslag	16 oktober	cijfers worden voorafgaand aan de deadlines aangeleverd door de beleidsdepartementen
zorgtoeslag standaardpremie	13 november	
overige wijzigingen		
kleine wijzigingen, op basis van bestaande gegevens	6-12 maanden	
grote wijzigingen met bijvoorbeeld nieuwe gegevens	12-18 maanden	

B18.2. Toelichting
Voor toeslagen geldt net als voor de inkomstenbelasting dat de Dienst Toeslagen al vóór de jaarwisseling begint met het vaststellen van rechten. Daarvoor start de Dienst Toeslagen in de tweede helft van oktober (t-1) het proces massaal automatisch continueren (MAC), waarin circa zes miljoen unieke huishoudens bericht krijgen over de hoogte van hun toeslag per 1 januari van het volgende jaar (t). De toeslag voor januari wordt al in de tweede helft van december aan de toeslaggerechtigden overgemaakt.
Met de verantwoordelijke beleidsdepartementen is de afspraak gemaakt dat zij de benodigde parameterwaarden voor huurtoeslag, kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget uiterlijk 16 oktober (t-1) bij Dienst Toeslagen aanleveren. Zodra de parameterwaarden binnen zijn, worden deze in de systemen geladen en wordt het MAC-proces voor deze toeslagen gestart. Omdat de premievaststelling voor de Zorgverzekeringswet niet eerder bekend is, wordt de standaardpremie uiterlijk 13 november (t-1) aangeleverd. Dit is net op tijd om dit laatste element van de zorgtoeslag nog aan het verder al geheel gereedstaande MAC-proces toe te voegen. Nadat het MAC-proces is gestart, is het niet meer mogelijk om met gewijzigde parameterwaarden in de voorschotverstrekking in te grijpen.

De hoogte van een toeslag is onder meer afhankelijk van het toetsingsinkomen. In de praktijk is dit het verzamelinkomen, of – indien geen aanslag inkomstenbelasting wordt opgelegd – het belastbare loon in het jaar waarop de toeslag betrekking heeft. Het MAC-proces draait voorafgaand aan het jaar (t-1), terwijl het toetsingsinkomen pas na afloop van het jaar (t+1) vaststaat. Dienst Toeslagen maakt in het MAC-proces zoveel mogelijk gebruik van laatst bekende inkomensgegevens.

In het verleden is het meermaals voorgekomen dat een wijziging in de loon-/inkomstenbelasting per 1 januari doorwerkte naar het toetsingsinkomen voor toeslagen voor datzelfde jaar. In de praktijk beschikt Dienst Toeslagen in de meeste gevallen niet over informatie waarmee kan worden vastgesteld wat voor individuele toeslaggerechtigden het effect van die wijziging is voor hun toetsingsinkomen. Dat blijkt pas als het toetsingsinkomen na afloop van het jaar is vastgesteld en wordt gebruikt bij het definitief toekennen van de toeslag(en). Om deze effecten te minimaliseren heeft Dienst Toeslagen de mogelijkheid om de inkomens te indexeren naar een volgend jaar. Daarnaast wordt op basis van inkomens uit het verleden waar nodig een aanpassing gedaan aan het inkomen in het MAC proces. Gedurende het jaar worden er op inkomen activiteiten ondernomen om bijvoorbeeld snelle stijgers te attenderen op het doorgeven van actuele inkomens. Daarnaast kunnen toeslaggerechtigden ook zelf actie ondernemen om wijzigingen in hun toetsingsinkomen die het gevolg zijn van aanpassingen in de loon-/inkomstenbelasting te laten verwerken in de hoogte van hun toeslagenvoorschot. Doen zij dat niet, dan trekt Dienst Toeslagen dat na afloop van het jaar recht in de vorm van een nabetaling aan de toeslaggerechtigde, of een door de toeslaggerechtigde te betalen terugvordering.

De uiterste datum waarop andere aanpassingen moeten vaststaan, is sterk afhankelijk van de aard van de wijziging. Kleine wijzigingen, waarbij op basis van bestaande gegevens regels worden aangepast, moeten uiterlijk 6 tot 12 maanden voorafgaand aan het toeslagjaar vaststaan (t-1).

Grote wijzigingen waarbij bijvoorbeeld gebruik moet worden gemaakt van nieuwe gegevens moeten minimaal 12 tot 18 maanden van tevoren vaststaan, afhankelijk van de mate van ingrijpendheid van de aanpassing